

Guía Docente

Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Contactos Lingüísticos e Literarios na Tradición Románica	Código	613G01044	
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Sanchez Palomino, María Dolores	Correo electrónico	maria.dolores.sanchez.palomino@udc.es	
Profesorado	Sanchez Palomino, María Dolores	Correo electrónico	maria.dolores.sanchez.palomino@udc.es	
Web	https://guiadocente.udc.es			
Descrición xeral	Estudo do contacto das linguas románicas entre si e con outras linguas non románicas, así como das influencias literarias dentro da tradición románica e entre esta e outras tradicións literarias no período medieval.			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A7	Coñecer as literaturas en lingua galega, española e inglesa.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A20	Coñecer a situación sociolingüística da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/a e profesional.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título
---------------------------	-------------------------------------

Coñecer a importancia do contacto lingüístico, literario e cultural dentro do espazo románico e a súa influencia na diferenciación das distintas linguas e tradicións literarias.	A1 A7 A11 A15 A20 A22 A23		
Ser capaz de distinguir e analizar os elementos que proceden do contacto lingüístico nas linguas románicas.	A9 A14 A15	B1 B3 B5 B6 B7 B8 B9	C4 C6 C8
Valorar a importancia da diversidade cultural e das relacións interculturais.		B5 B8	C4 C7
Coñecer e valorar a importancia do espazo lingüístico e literario románico en relación con outras tradicións lingüísticas e literarias, en particular coa da lingua obxecto de estudo do grao.	A14	B5 B7 B8 B10	C4
Coñecer e ser capaz de utilizar os principais recursos e aplicacións existentes para o estudo dos contactos lingüísticos e literarios en relación coas linguas románicas.	A14	B1 B2 B3 B5 B6 B9	C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O contacto entre o latín e outras linguas como factor de formación e diferenciación das linguas románicas.	1.1. Marco histórico e cultural. 1.2. O latín e as linguas prerromanas. 1.3. O latín e as linguas de superestrato (linguas xermánicas, árabe, eslavo, húngaro, turco e outras). 1.4. O latín e o grego como lingua de adstrato.
2. Algunhas situacións de bilingüismo e/ou diglosia na Romanía actual.	2.1. A situación lingüística en España e/ou Francia e/ou Italia.
3. Tradicións literarias e xéneros na Idade Media románica: o seu percorrido por distintas linguas.	3.1. A alegoría: do "Roman de la Rose" á "Commedia" de Dante. Fontes latinas e tradicións europeas. 3.2. O conto: do "exemplum" á "novella". 3.3. Petrarca e o petrarquismo. 3.4. Contactos líricos e tradicións (lírica culta e tradicional).
4. A lenda de Tristán e a súa difusión noutras tradicións literarias.	4.1. Tristán de Béroul e Tristán de Thomas. 4.2. Os relatos breves: Lai de Chevreuille e Folies Tristan. 4.3. As versións alemás: Eilhart d'Oberg e Gottfried de Strasbourg. 4.4. A Tristams Saga norueguesa. 4.5. As transformacións en prosa.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A7 A11 A15 B1 B5 B7 B8	0	17	17
Traballos tutelados	A1 A7 A9 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C6 C7 C8	0	20	20
Proba mixta	A7 A14 B5 B7	2	24	26
Sesión maxistral	A7 A14 A23 B3 B5 B8 C4	14	0	14
Análise de fontes documentais	A14 A15 A20 A22 A23 B1 B3 B5 B7 B8 B9 C4 C6 C8	16	16	32
Atención personalizada		3.5	0	3.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Lectura de fontes primarias e/ou secundarias necesarias para adquirir os coñecementos e destrezas relacionados coa materia.
Traballos tutelados	Realización dun traballo guiado polas profesoras sobre unha das seccións do programa da materia (lingüística ou literaria).
Proba mixta	Proba de carácter teórico-práctico que avaliará os coñecementos e destrezas adquiridos e que terá lugar ao final do curso.
Sesión maxistral	Explicación por parte da profesora dos contidos do programa, que inclúe a formulación de preguntas por parte dos alumnos.
Análise de fontes documentais	Estudo de textos e outras fontes que condúzan ao mellor coñecemento e dominio da materia do programa e a adquirir de forma máis eficaz as destrezas asociadas ao mesmo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais Traballos tutelados	Estas metodoloxías comportan un seguimento particularizado da profesora, dentro e fóra da aula, segundo un calendario que se indicará ao principio do curso.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A7 A9 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C6 C7 C8	Valorarase a asistencia ás titorías correspondentes, a corrección no contido e na expresión, de modo que se deducirá puntuación por faltas de ortografía e, en xeral, por unha expresión deficiente. Os alumnos/as Erasmus serán obxecto dunha consideración diferenciada en canto ás faltas de expresión, aínda que é esixible un mínimo de corrección lingüística.	50
Proba mixta	A7 A14 B5 B7	Realización dunha proba escrita sobre o contido da materia. Aplicaranse os mesmos criterios de corrección lingüística ca na actividade anterior.	50

Observacións avaliación

Se o alumno/a realiza o 50% das actividades propostas (o traballo tutelado), aínda que non se presente ao exame, será avaliado/a (a súa cualificación non será, pois, NP). Na segunda oportunidade, o alumnado deberá completar as actividades que se solicitan. A entrega do traballo farase o día do exame oficial.

Non admitiránse os traballos via e-mail, sempre en papel.

Para ser considerado Aprobado na

primeira oportunidade, o alumno/a deberá realizar todas as actividades propostas e obter en cada unha delas un mínimo de 5, tanto no traballo coma na proba mixta.

Na segunda

oportunidade, o alumno/a deberá recuperar as actividades suspensas (traballo e/ou exame) e obter en cada unha delas un mínimo de 5.

O sistema de avaliación será obxecto de adaptación

para o alumnado con dispensa académica. Terán que facer o traballo tutelado (50 %) e 5 recensións bibliográficas sobre o temario para completar o outro 50 % da avaliación.

Calquera falta de honradez académica se penalizará de acordo co establecido nas "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario". Artigo 14.

A materia poderá ser adaptada ao estudiantado que precise da adopción de medidas ao apoio á diversidade. De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis na UDC/no centro nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); o coa titora ADI da Fac. de Filoloxía (pat.filoloxia@udc.gal).

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Tagliavini, Carlo (1973). Orígenes de las lenguas neolatinas. México: Fondo de Cultura Económica - Munteanu Colán, Dan (2002). "Vectores en el contacto lingüístico: dominio hispánico", Revista de filología española. - Munteanu Colán, Dan (2000). "La génesis de las lenguas románicas, resultado del contacto lingüístico", en Actes du XXIIe. Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes (Bruxelles, juillet 1998), . Tübingen: Niemeyer - Munteanu Colán, Dan (1996). El papiamento, lengua criolla hispánica. Madrid: Gredos - (). . - Gargallo, José Enrique y Mª Reina Bastardas (2007). Manual de lingüística románica. Barcelona: Ariel - Curtius, Ernst Robert (1955). Literatura Europea y Edad Media Latina. México-Madrid-Buenos Aires: F.C.E. - Russell, Peter E. (1991). Fernando de Rojas, La Celestina. Comedia o tragicomedia de Calisto y Melibea. Castalia: Madrid - Corti, M. (1995). La Commedia di Dante e l'oltretoma eslamico. Belfagor, L, III. - Barolini, T. (1993). Il miglior fabbro. Dante e i poeti della Commedia. Tirín: Bollati Boringhieri - Bruyne, E. (1946). Etudes d'esthétique médiévale. Brujas: De Tempel - Ariani, M. (1999). Petrarca. Roma: Salerno Editrice - Benson, R. L. (1977). Protohumanism and Narrative Technique in Early Thirteenth-Century Italian Ars Dictaminis. Ravenna: Longo - (). . - Varvaro, Alberto (2001). Linguistica romanza. Corso d'introduzione. Napoli: Liguori (hay también versión francesa) <p>Proporcionarase bibliografía específica para cada tema dentro da aula.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías